

ABRAM ALLEEN..... MET GOD

Ps.17: 5

Ps.17: 4,5 en 7

Ps.26: 6,7 en 8

Ps.84: 2

Tekst: Genesis 13: 12a, 14-einde.

Abram dan woonde in het land Kanaän, de Heere zeide tot Abram, nadat Lot van hem gescheiden was: Hef nu uwe oogen op en zie van de plaats waar gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts, en oostelijk en westwaarts; want al dit land, dat gij ziet, dat zal u geven - en uwenzade tot in eeuwigheid. En Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde, zoodat indien iemand het stof der aarde zal kunnen tellen, ook uw zaad zal geteld worden.

Maak u op, wandel door dit land in zijne lengte en in zijne breedte; want Ik zal het u geven.

En Abram sloeg tenten op, en kwam en woonde aan de eikenbosschen van Mamre, die bij Hebron zijn; en hij bouwde aldaar den Heere een altaar.

Gemeente,

De laatste maal hebben wij de gang van Lot naar Sodom overdacht. Nu keren wij terug naar Abram en willen Gods weg met Abram trachten te behandelen. De weg van Lot leidde tot aan en tot over de grens van Kanaän, zodat Lot buiten Kanaän terecht kwam. Maar zo lezen wij zo kenmerkend in vers 12a: Abram dan woonde in het land Kanaän. Dat, wil zegen hij bleef in het land der belofte.

Wij kunnen verstaan, dat Abram zich na het vertrek van Lot zeer eenzaam heeft gevoeld. Het is hem bang om het hart geworden, nu Lot en zijn gezin zich hebben, onttrokken aan de gezegende tucht van het Woord Gods. Geloof maar vrij, dat Abram in allerlei verzuchting en aanvechting is 'geraakt na het vertrek van Lot. Had hij niet verkeerd gehandeld? Had hij soms niet een verkeerd woord gesproken, waaraan Lot aanstoot had genomen? Lag het soms aan hem, dat Lot zich met zijn gezin aan de dienst des Woords had onttrokken? Het geweten van de waarlijk godvrezenden is teer, toen en nu. Ook wanneer er vandaag zich een met zijn gezin aan de dienst des Woords en der gebeden onttrekt, kan deze zelfde bekommernis er zijn. Maar niet alleen de bekommernis, maar ook de droefheid.

Want de droefheid is groot, wanneer er weer een zich onttrekt aan de profetische dienst. Het is toch de begeerte van iedere voorganger in het Huis des Heeren, dat er zielen

gewonnen worden voor en door de Koning der Kerk, dat zij gered worden van het eeuwig toorngericht. O die dreiging in de Heilige Schrift bij het nalaten van onze schuldige plicht! Bij Ezechiël zegt de Heere: mensenkind, Ik heb u tot een wachter over het Huis van Israel gesteld, zo zult gij het Woord uit Mijn mond horen en hen van Mijnentwege waarschuwen. Indien gij de goddeloze niet waarschuwt, hem niet afmaant van de paden des doods, zo zal Ik zijn bloed van uw hand eisen. O, dat bloed der zielen, dat van onze hand geëist zal worden! Een Engels predikant verhaalt, dat wanneer er een van zijn gemeente de wereld introk, in wie hij korter of langer tijd overtuigingen van de Heilige Geest had waargenomen, het hem was, alsof hij een dode in huis had en alsof er een eigen kind van hem gestorven was. Dan droeg hij rouw in zijn hart als over een dode. Leeft daarvan ook iets in ons hart? Want de heiligen Gods, ook van onze tijd, zijn teer van gevoel, ook al hebben zij niets gedaan. Gevoelden wij dit alles maar meer. Wat zouden onze woorden meer met zout besprengd zijn. Welk een afhankelijk leven geeft dit voor Gods aangezicht! Het zal wat zijn voor een voorganger, wanneer er één verloren gaat om zijn schuld!

Het is dan ook wel te verstaan, dat Abrams blik is neergeslagen en allerlei droeve gedachten zijn hart en hoofd vervullen. Maar zie, de Heere gaat opnieuw tot Abram spreken. Een nieuwe openbaring des Heeren valt hem ten deel. En welk een openbaring! Hoor, wat de Heere spreekt: Hef nu uw ogen op. Merk hier op de trouw en de ontferming Gods. De Heere zoekt Abram op in een omstandigheid, waarin zijn ziel aan een nieuwe gemeenschapsoefening met de Heere de meeste behoefte had. Wanneer er één reden had omhoog te zien, dan is dit Abram geweest. Maar zie, Gods heiligen gaan vaak gedrukt door velerlei nood over de aarde. Zij kunnen dat hoofd maar niet omhoog krijgen in allerlei aanvechting en nood. Maar Gode zij dank, dat behoefte ook niet. Want David zingt van deze God later in de derde psalm: Maar trouwe God, Gij zijt het schild, dat mij bevrijdt, mijn eer, mijn vast betrouwen. Op U vest ik het oog, Gij heft mijn hoofd omhoog, en doet in' Uw gunst aanschouwen. Zo doet de Heere nu ook bij Abram. Hij heft zijn hoofd omhoog en doet hem Zijn gunst aanschouwen. Hoe doet de Heere dit? Nooit anders dan door Zijn Woord en Geest, Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft. Abram had de proef doorstaan. Bij de dreigende twist tussen de herders, wat Abram niet op zijn recht blijven staan, maar had Lot de eerste keus gelaten, had daarmede zelfs het beloofde land op het spel gezet. Maar de Heere had dit alles wel gezien. Hij wist wel, dat zijn knecht Abram dit gedaan had om te voorkomen, dat de heidenen de Naam des Heeren zouden lasteren. Aan deze God had Abram zijn gehele zaak in handen gegeven.

Hoor wat de Heere spreekt: Hef nu uw ogen op en zie van de plaats, waar gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts en oostwaarts en westwaarts want al dit land, dat gij ziet, zal Ik u en uw zaad geven tot in eeuwigheid. In één blik laat de Heere hem het gehele land zien. Hoe ruim is het uitzicht nu. Abram mag zijn oog laten weiden over het gehele land en wel in alle richtingen. Nu ziet hij, dat hij niet alleen de bezitter is van kale bergweide, maar ook van de kust; niet alleen het steppengebied, ook de vruchtbare Jordaanvlakte, vanaf de zee van Tiberias tot en met Sodom, Gomorra, Adama en Zeboim. Al dit land, dat gij ziet, ook Lots erfdeel. Dat wil dus zeggen, dat Lot geen erfgenaam van Kanaän zal zijn. Abram is erfgenaam, Abram alleen en Abram geheel. Gods belofte in Genesis 12: 7 luidde: Aan uw zaad zal Ik dit land geven. Wonderlijk heeft de Heere deze belofte gehouden. Want nu op dit moment is Abram in het geloof bezitter van alles.

De bezitting van de Kerk Gods wordt in het Nieuwe Testament nog rijker ontsloten. Immers,

Abram was bezitter van Kanaän, maar Christus werd erfgenaam van hemel en aarde. Deze erfenis was niet voor Hem zelf, maar voor Zijn zaad. Op deze wereld geldt: Zalig de brutalen. Zij hebben de helft en nemen de andere helft er nog bij. Denk maar aan Lot! Maar boven Abrams hoofd zingen de engelen: Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven. Deze erfenis bezit Abram alleen in de belofte. Deze belofte werd zijn deel en opnieuw aan zijn hart bevestigd in een weg van zelfverloochening, waarin hij van veel afzag, waarop anderen beslag legden. Nochtans was Abram niet te beklagen en klaagde hij ook niet. Want Gods belofte is en was meer dan de zichtbare werkelijkheid. Dit is een zaak des geloofs, ook vandaag.

Wie is rijker dan een kind Gods? Het is een erfgenaam Gods en een mede—erfgenaam van Christus. Het is een erfgenaam van de wereld, van het leven, van de dood, van tegenwoordige dingen en toekomstige dingen. Dat is duizelingwekkend, maar waar. Ook vandaag geldt de boodschap tot de ganse Kerk: Heft nu uw ogen op en zie van de plaats, waar gij zijt, noordwaarts en zuidwaarts, en oostwaarts en westwaarts; want al dit land zal Ik u geven en uw zaad tot in eeuwigheid.

Deze belofte werd wereldwijd aan Christus herhaald, toen Hij de proef op een berg had doorstaan en — ondanks de verzoeking van de satan — in de Wil Gods was gebleven en de engelen Hem dienden. Zie Hem staan met Zijn talrijk nakomelingschap. Hij is erfgenaam van de gehele wereld. Ook al schijnt al het zichtbare hiermede in strijd, ook al doen de brutalen nog zo hun best om de gehele aarde in hun macht te krijgen, ook al woeden de oorlogen om de aan Christus beloofde aarde voort, Hij is en blijft de erfgenaam. Alleen Zijn wederkomt op de wolken des hemels zal dit aan een ieder duidelijk maken, de een tot verkwikking, de ander tot verschrikking. In Zijn Iosprijs, waarbij Zijn bloed de aarde drenkte, is ook begrepen de onttrekking van deze aarde uit het machtsbereik van de boze.

Deze belofte geldt daarom de Kerk, omdat deze van Christus is. Ook nu zegt de Heere tot al de zijnen: Heft nu uwe ogen op en zie van de plaats, waar gij zijt. Welke plaats? Wel, bij de Heere, dicht bij Hem. In onszelf zijn wij straatarme bedelaars, die dag aan dag van genade hebben te leven. Maar die genade is dan ook zo groot, dat, wanneer het geloof werkzaam is, wij erfgenamen van God en van Christus zijn. O, hef dan die bedroefde ogen op en zie overall rond. Het is alles uw eigendom, alleen wanneer ge van Christus zijt. Zelfs het van u vervreemde, zelfs degenen, die u benadeeld hebben, alles is van u. Want de zachtmoedigen zullen het aardrijk erfelijk bezitten, maar de goddelozen zullen van de aarde worden weggedaan. Zo weet de Heere het geloof van Zijn aangevochten kinderen ook vandaag te sterken. Abram kreeg Kanaän voor eeuwig. Dat betekent hier voor een zeer lange tijd. Tot aan de komst van Christus. Maar nu Christus het eeuwig verbond der genade in Zijn bloed heeft vastgemaakt, is niet Kanaän alleen de erfenis, maar de gehele aarde. Nu zegt ge: Dat is ongelooflijk! Dat was het voor Abram ook. Immers, hij was zelf al oud, hij had nog steeds geen kind, zijn vrouw was onvruchtbaar, het land was zeer groot en vanwaar moesten al deze kinderen komen?

Luister naar wat de Heere verder zegt: En Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde, zodat indien iemand het stof der aarde zou kunnen tellen, zal ook uw zaad geteld kunnen worden. Het beeld is duidelijk. Stel U voor een hete stoffige dag in het Oosten. Een gloeiende woestijnwind jaagt grote stofwolken over de groene landerijen.

Zijn deze stofdeeltjes te tellen? Neen, ontelbaar! Miljarden en nog eens miljarden waaien over. Er is geen enkele mogelijkheid deze te tellen. Welnu, zo zal Abrams zaad zijn. Ontelbaar. Talloos veel. Dat is een goddelijke troost en goddelijke zekerheid als balsem in zijn eenzame ziel. Dit is een werk van God alleen. Deze belofte geldt ook Christus. In Zijn grootste eenzaamheid op Golgotha, toen Hem geen vierkante meter grond gegund werd, kwam tot Hem deze zelfde belofte.

Toen de Vader Zijn aangezicht voor Hem verborg, toen Hij door het zaad Abrams werd uitgeworpen, toen Hij helemaal alleen was, toen is deze belofte ook Hem gegeven en uitgebreid ook tot de heidenen. Immers wanneer Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien en het welbehagen des Heeren al door Zijn hand zeer voorspoedig voortgaan.

In Christus is deze belofte ook aan de Kerk geschonken. Daarvoor is geloof nodig. In onszelf gezien zijn wij dodelijk onvruchtbaar. Alles is tegen. Een nakomelingschap groeit op in een steeds meer ontkerstende wereld. Toch geldt ook nu: het zal geschieden temidden van alle oordelen. Een ieder, die de Naam van Christus zal aanroepen, die zal zalig worden. Het zijn — ook in het nageslacht — de gegebenen des Vaders, die niet verloren zullen gaan in der eeuwigheid.

Wanneer gelooft ge dat? Als ge dicht bij de Heere staat op de berghoogte van het geloof. In de gemeenschap met de Heere worden u perspectieven geopend, die ge anders nooit en nergens ziet. Het is alleen in de Heere waar, het wordt alleen door de Heere waar gemaakt en, wanneer ons oog en hart ervoor geopend wordt, het is alleen van de Heere.

Zo is Abrams leven vanaf het begin omgeven door het Woord Gods. Zijn aanvang is in het Woord Gods, zijn voortgang en zijn einde is in het Woord Gods. De Heere gaat in dit Woord voor hem uit en begeleidt en achtervolgt hem in dit Woord. Wat is de krachtvolle roeping door Woord en Geest toch een zegen in een mensenleven. Wat is de waarachtige bekering van de zondaar toch een uitnemende genade. Immers de Heere schenkt Zichzelf weg met hemel en aarde er bij. Zo is de Heere nog voor verlegen en verslagen zielen. Ook nu gaat Hij voor op de weg, ook nu doet Hij ons met allen en alles te schande worden en snijdt alle leven uit ons uit. Ook nu doet Hij de zoetheid van Zijn Woord en beloften ons proeven, wanneer Hij tot ons komt in de kracht van de Heilige Geest. Dan weet ge; Dat is van de Heere alleen. Kent gij deze rijkdom in God? Is de Heere en Zijn dienst u alles geworden? Is een kruimel van dit genadebrood u meer waard dan al de schatten van de wereld? Ook hier geldt: Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Het gaat niet om de dingen, die gezien worden, maar om de dingen, die niet gezien worden. Want de dingen, die gezien worden, zijn tijdelijk, maar de dingen, die niet gezien worden, zijn eeuwig.

Hier is de crisis der gemeente ten voeten uit getekend. Men wil naar de hemel, maar zonder de innerlijke krachtvolle levendmaking. Men wil van de aarde genieten, maar is blind voor God en Zijn Rijk. Dat een ieder toezie op zichzelf. De algehele loslating van zede en traditie gaat meestal gepaard met de innerlijke loslating van God en Zijn dienst. Het verlangen naar de wereld en de z.g. vrijheid om maar mee te doen, is een symptoom, dat de dienst des Heeren u niet alles is geworden. Is het met zelfbeklag, jongens en meisjes, dat jullie in de wegen des Heeren gaan? "Missen' jullie zoveel, wat anderen wel hebben? Het ongeloof moge smalen: Dit is niet anders dan een wissel op de eeuwigheid, het geloof weet beter. Voorzeker, het is een bewijs van genade, wanneer wij handelen zoals Abram handelde.

Dan vinden wij in de Heere en Zijn Woord alles wat ons nodig is. Dan zijn wij geen vergeetachtige hoorders, maar daders des Woords. Hoort de vermaning: Geeft en u zal gegeven worden; een goede neergedrukte en geschudde en overlopende maat zal men in uw schoot geven. Want met dezelfde maat, waarmee gij meet, zal u wedergemeten worden. En u die hoort zal meer toegelegd worden. Dan beleven wij hier reeds, dat de Heere allen, die vaders en moeders en akkers om Zijntwil verlaten hebben, hier reeds en in de toekomstige eeuw honderdvoudig terug ontvangen.

Als het stof der aarde... Dat is troost, wanneer gij uit hetzelfde geloof van Abram leeft. Ook al gaat ge dan gebogen over de aarde en al kan uw blik de sterren niet halen, zie dan naar het stof der aarde en geloof: Alzo zal mijn geestelijke nakomelingschap zijn. Zie niet te veel op uw voorhanden onvruchtbare toestand, let niet te veel op uw gevoel, maar hoor het Woord des Heeren: Alzo zal uw zaad zijn! Met zulke beloften overlaadt de Heere hier Abram. Dan moge uw weg gaan door het Bakadal, het moge gaan van de ene onvruchtbaarheid tot de andere, de Heere zal niet nalaten Zijn Woord ook aan u waar te maken. Met deze belofte kan Abram verder. Maakt u op, wandel door dit land in zijn lengte en zijn breedte, want Ik zal het u geven. Abram is geen bedelaar. Althans niet voor de Kanaänieten. Hij mag de erfenis in ogeschouw gaan nemen. Hij moet het ganse land gaan doorwandelen met de goddelijke belofte in zijn oren. Met deze belofte en dit bevel komt de Heere ook nu tot al de zijnen. Maakt u op en doorwandel deze wereld evenals Abram als vreemdeling en tegelijk als erfgenaam. Hebt gij geestelijk verstand van dit wandelen over deze wereld? Zeker, de apostel Paulus zegt: Onze wandel is in de hemel, vanwaar wij ook de Zaligmaker verwachten. Maar aan Christus zijn de koningen en de volkeren der aarde beloofd. Dat wil zeggen, dat de wandel in de hemel met Christus ook medebrengt het wandelen op deze aarde in zijn voortschrijden over de zendingsvelden, in de overwinning van de geestelijke boosheden in de lucht. Wandelt gij in het geloof in Hem en dus ook achter Hem aan in Zijn overwinningen? Waarlijk wie van Gods Woord en belofte leeft, mag over deze aarde gaan als een erfgenaam en tot de Heere zeggen: Alles is van U, O Heere. Maar die hoort dan ook gewis: Alles is van U, o mijn volk! Waar naar de Geest gewandeld wordt, is de ware vrijheid. In werkelijkheid is Lot de slaaf en Abram de vrije. Zie Abram alles doorwandelen en in de belofte in bezit nemen. Wandelt gij zo over de straten en wegen van uw dorp of stad?

Ge zegt: Het wordt weinig beleefd. Daarin kunt ge gelijk hebben. Maar dan is het temeer nodig, dat het gepredikt wordt, opdat ook deze oefening uit het geloof zij en waar de Geest des Heeren is, ook in dit geloof gewandeld worde. Indien U de Zoon zal vrijgemaakt hebben, dan zult ge waarlijk vrij zijn. Dan zijt ge geen vleselijke, maar een geestelijke afstammeling van Abram. Dan zult ge u niet beroemen in uitwendige verbondsvoorrechten met een werelds en vijandig hart tegen God en Zijn volk, maar zult ge uit hetzelfde geloof leven als Abram. Ja, dan zult ge uit de God van Abram leven en hebt ge Christus' dag gezien! Deze weg, die Abram door Kanaän maakt, is een voor God en mensen zichtbare weg. Want onderweg bouwt Abram voor de Heere een altaar. Het eerste altaar bouwde hij bij Sichem onder de leraarseik; het tweede tussen Bethel en Ai. Maar nu bouwt Abram het derde altaar bij Hebron in het Zuiden. Dit Hebron is later een bekende offerplaats geworden. Hier is het offeren dus in zwang gebleven. Immers ook Absalom houdt er zijn offer maaltijd. Hier bij de eiken of terebinten van Mamre bouwt hij opnieuw een altaar. Bij dit altaar heeft hij het langst vertoefd. Hier heeft hij uit de hand der Hethieten de spelonk van Machpela gekocht.

Van hieruit onderneemt Abram telkens opnieuw wandelingen door Kanaän, om dan ook telkens opnieuw tot Hebron terug te keren. Let wel: Hij woont bij Hebron, niet in Hebron. Hij blijft vreemdeling in het beloofde land, omdat hij een beter vaderland verwachtte. Hij blijft in tenten wonen. Bij de rechtmatige eigenaar in de belofte, blijft hij vreemdeling. Want het eigenaar zijn in feite gaat pas in, wanneer deze wereld door vuur is vergaan.

Let er op, dat Abram, hoewel in Kanaän, toch altijd afstand bewaart. In Kanaän is zijn liefste en eerste bezigheid een altaar bouwen en gemeenschap oefenen met God. Dat wil zeggen, dat Abram in Kanaän ascese bedrijft en terdege weet te onderscheiden tussen het hem beloofde land en de tegenwoordig boze en voorbijgaande gedaante van dit land. Ziedaar gemeente, de toepassing voor U en voor mij. Nooit is Abram vriendelijk geworden tegenover de cultuur van Kanaän. Zo is het nog. Wie de wereld in haar huidige voorbijgaande gedaante liefheeft, raakt de wortel van het Evangelie kwijt. De geschiedenis van de Kerk kan ons leren, dat elk en een ieder, die uit overspannen idealen leeft, om n.l. deze wereld hier en nu in bezit te nemen, zonder rekening te houden met het Gode vijandig karakter van deze wereld, met de tegenwoordige gedaante van deze wereld wordt meegezogen. Wanneer niet in de eerste en de meest gewenste plaats staat: het zich terugtrekken uit deze gedaante van deze wereld om met God gemeenschap te oefenen, dan verdwijnt de vreze Gods. Maar ook anderzijds, wie de roeping om in deze wereld te staan en haar als erfgenaam in de belofte niet weer doorwandelt, die verzaakt een bevel én een belofte van de Heere tot zijn en andere schade.

Abrams wandel loopt telkens opnieuw uit op het altaar. Lots weg loopt uit op de inwoners van Sodom, die grote zondaren waren voor de Heere.

Het dienen van de Heere door Lot smooit in de zwavel van Sodom. Bij Abram bloeit deze open van altaar tot altaar. Hiermede legt Abram de grondslag voor de dienst des Heeren in Kanaän. Abrams leven is op de Heere gericht en laat vruchten en sporen na. Ja, de gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn.

Wie aan deze gedaante van deze wereld gelijkvormig wordt, is niemand ten zegen, hoezeer de vrome en goddeloze wereld U vleit als een man, die meegaande is. Dan zijt ge iedereen ten vloek. Want dan bedroeft ge een ieder, die de Heere vreest en ge sterkt de handen van hen, die aan hun eigengerechtig en goddeloos bestaan moeten worden ontdekt. Maar wie in deze wereld altaren bouwt voor de levende God, die legt getuigenis af van de hoge soevereine en majestueuze God, voor wie elk zich heeft te buigen in het stof.

Zo verloopt het leven van Abram. Het uwe ook? Is uw leven een Gode welbehaglijke offerande?

Lot werd "rijk" in Sodom, maar Abram werd rijk bij het altaar. - Hoe kan dit? zegt ge. Immers bij een altaar wordt ge armer. Op een altaar komt ge iets brengen.

Maar dit is een vergissing. Want Abram bracht niet van het Zijne, maar van het ZIJNE.

Alvorens Abram kon geven, had hij het eerst uit Gods hand ontvangen. Wij hebben het uit Uw hand ontvangen, want het is Uwe, en wij geven het aan U terug, o Heere.

Daarbij komt, dat wat Abram aan de Heere geeft, op geen enkele wijze is te vergelijken met wat de Heere hem op ditzelfde altaar gaf. Immers Abram ontving op dit altaar een brandoffer, een zondoffer, een schuldoffer, een dankoffer, een vuloffer en een vredeoffer. In het offer, dat hij bracht, schaduwde hij de Christus in Zijn Persoon en werk af. Wat Abram neerlegde was niets in vergelijking met wat Hij gaf.

Hij gaf toch Zichzelf in Zijn leven en Zijn liefde.

Dit offeren maakt rijk, ja schatrijk. Ons geslacht is arm, voor zover het niet meer weet te offeren voor de zaken van Gods Koninkrijk. Ons voorgeslacht heeft geofferd voor de zaken van Kerk en School en nog zoveel meer. Daar om was het rijk, omdat er in dit geven iets doorblonk van de rijkdom in God. Welnu, geliefden, die God, die ons Zijn Woord schonk, die God, die ons Zijn Geest schonk, Die God doe ons rondom Zijn altaren gaan over Sichem, Ai, nog eens Ai, over Hebron, als voorportalen van Golgotha, starend op dit Godslam, dat Zichzelf gaf voor onze zonden. Menigeen moge met de Christen uit de Christenreis op dit lam staren en in dit staren het hart zien verbreken en vergruizelen. Want in dit staren op dit lam Gods wordt het pak van de schouders genomen en gestameld: Wat zal ik met Gods gunsten overlaan, die trouwe Heer voor zijn genade vergelden? Ik zal bij de kelk des heils Zijn Naam vermelden en roepen Hem met blijde erkentenis aan.

Kent gij deze gang rondom dit altaar? Hebt ge ooit uw schuld gezien op dit Godslam? O, Hij is zo dierbaar een ieder, die gelooft! Hebt ge Hem niet alleen als uw schuldbetaland Lam, maar ook als uw lof—, dank- en vredeoffer nodig gekregen? Maak toch veel gebruik van Hem, want Hij is alles.

Bij deze altaren Gods spant het. Immers hier wordt alles van de mens tot in de wortel afgesneden. Op allerlei wijzen heeft Abram het altaar van Golgotha moeten en mogen afbeelden. Hoezeer is hij later afgesneden van al het Zijne, toen hij zijn eigen zoon moest gaan offeren. Op een van deze altaren stond in levensgrote werkelijkheid: Hebt gij Mij liever dan uw zoon, uw enige, die gij liefhebt? Hebt gij Mij liever dan uzelf, dan uw zaligheid, dan uw leven? Boven deze altaren stond geschreven: Wie zijn leven zal verliezen, die zal het behouden. Boven Sodoms poort stond geschreven: Wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen. Lot had dit opschrift nooit gezien, anders was hij er zeker niet binnen gegaan. Maar Abram zingt, terwijl zijn ziel zich buigt: Wat blijdschap smaakt mijn ziel, terwijl ik voor U kniel, in het huis, dat Gij U hebt gesticht. Uw tent, O Hemelkoning, die Ge U te eer hebt opgericht.

Hier wordt het leven verloren en gevonden. Hier wordt ons verloren leven gedrenkt door het bloed en de Geest van Christus en overstort met de liefde van Hem, die al de Zijnen zo heeft liefgehad, dat Hij Zijn leven gaf aan het kruis. Hier worden harten en zinnen bewaard in de vrede, die alle verstand te boven gaat. Klaagt gij, dat gij tekort komt in uw leven? Dan hebt ge gewis veel te weinig gegeven aan de arbeid in Gods Koninkrijk. Dan hebt ge een doorboorde buidel, waarin niets achterblijft, Omdat ge dag in dag uit de Heere besteelt van het Zijne! Want dan kent ge ook niet de gang naar en bij dit altaar, Of moet ik van u zeggen, dat ge deze gang in de beleving niet meer maakt? Zijt ge zo afgezworven? De ware rijkdom bestaat hierin, dat ge de Heere kent en erkent.

Ook nu geldt: Maar zoekt gij eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en alle andere dingen zullen u als een toegift

geworden. Leer eens vragen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Beproof dan eens of de Heere U niet zal opendoen de vensteren des hemels en een zee van hemels licht over uw levenspad zal werpen, waardoor uw leven zal worden opgeheven tot de God uws heils.

Amen.